14.11.2017 1833/01.02/2017

Jakelussa mainitut

LAUSUNTOPYYNTÖ LUONNOKSESTA VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI PERUSTUESTA, VIHERRYTTÄMISTUESTA JA NUOREN VILJELIJÄN TUESTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN MUUTTAMISESTA

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää lausuntoanne liitteenä olevasta luonnoksesta.

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 28.12.2017 ensisijaisesti sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo@mmm.fi tai kirjeitse osoitteeseen maa- ja metsätalousministeriö, PL 30, 00023 VALTIONEUVOSTO. Sähköiset lausunnot tulee toimittaa pdf-, Word- tai rtf -tallennusmuodossa.

Tämä lausuntopyyntö on lähetetty vain sähköisenä.

Lisätietoja asiasta antaa vanhempi hallitussihteeri Suvi Ruuska, p. 0295 16 2248, sähköposti: suvi.ruuska@mmm.fi ja neuvotteleva virkamies Pia Lehmusvuori p. 0295 16 2207, sähköposti pia.lehmusvuori@mmm.fi.

Osastopäällikkö Minna-Mari Kaila

Vanhempi hallitussihteeri Suvi Ruuska

LIITTEET:

-luonnos valtioneuvoston asetukseksi perustuesta, viherryttämistuesta ja nuoren viljelijän tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta ja perustelumuistio

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ
PL 30, 00023 VALTIONEUVOSTO (Helsinki)
puh. 0295 16 001 faksi (09) 160 54202

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIET
PB 30, 00023 STATSRÅDET (Helsingfors)
tfn 0295 16 001 fax (09) 160 54202

MINISTRY OF AGRICULTURE AND FORESTRY
PO Box 30, FI-00023 GOVERNMENT, Finland (Helsinki)
tel. +358 295 16 001 fax +358 9 160 54202

Ministeriön lausuntopyynnöt löytyvät myös internet-sivustolta MMM:n vireillä olevat lausuntopyynnöt

JAKELU

Ympäristöministeriö
Maaseutuvirasto
Elintarviketurvallisuusvirasto
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset/Maaseutu- ja energia -yksiköt
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf
ProAgria Keskusten Liitto
Svenska lantbrukssällskapens förbund rf
Maaseudun Kehittäjät ry

Allekirjoitettu lausuntopyyntö on maa- ja metsätalousministeriön arkistossa.

luonnos 14.11.2017

Valtioneuvoston asetus perustuesta, viherryttämistuesta ja nuoren viljelijän tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti
muutetaan perustuesta, viherryttämistuesta ja nuoren viljelijän tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen (234/2015) 13 ja 15 §, 17 §:n 1 momentti ja 19 §, sellaisina kuin niistä ovat 13 § asetuksessa 130/2016 ja 17 §:n 1 momentti sekä 19 § asetuksessa xxx/2017, seuraavasti:

13 §
Viherryttämistukeen liittyvä viljelyn monipuolistaminen

Ajanjakso, jona peltoalalla on viljeltävä soveltamisasetuksen 40 artiklan 1 kohdassa säädetty määrä eri viljelykasveja, alkaa 30 päivänä kesäkuuta ja päättyy 31 päivänä elokuuta.

Viljelyn monipuolistamisvaatimuksen täyttymistä arvioitaessa katsotaan, että seuraavanlaisilla seoskasvustoilla viljeltävät kasvit ovat tukiasetuksen 44 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja eri viljelykasveja:
1) öljykasvien ja viljan seoskasvustot;
2) valkuaiskasvien ja viljan seoskasvustot;
3) öljykasvien ja valkuaiskasvien seoskasvustot;
4) viljojen seoskasvustot;
5) valkuaiskasvien seoskasvustot;
6) öljykasvien seoskasvustot;
7) saneerauskasvien seoskasvustot;
8) siirtonurmikasvien seoskasvustot;
9) monimuotoisuuspellon riistakasvien seoskasvustot;
10) monimuotoisuuspellon maisemakasvien seoskasvustot;
11) monimuotoisuuspellon niittykasvien seoskasvustot;
12) hunajantuotantoon käytettävät seoskasvustot;
13) seoskasvustot, jossa eri kasvilajit sijaitsevat vierekkäin ja jokaista yksittäistä lajia on alle 0,05 hehtaarin alue;
14) ekologisen alan vaatimuksen täyttävän typensitojakasvin ja muun kasvin seoskasvustot, joissa typensitojakasvien osuus kylvösiemenseoksen painosta on yli 50 prosenttia.

Saneerauskasvien seoskasvustossa saa olla öljyretikkaa, valkosinappia, samettikukkaa ja näiden seoksia. Monimuotoisuuspellon riistakasvien seoskasvustossa on oltava vähintään kahta seuraavista kasveista: viljat, tattari, auringonkukka, öljypellava, herne, rypsi, rapsi tai sinappi, rehukaali, rehurapsi, öljyretikka, rehusokerijuurikas, naattinauris tai turnipsi, heinäkasvit ja apilat. Monimuotoisuuspellon maisemakasvien seoskasvustossa on oltava vähintään kahta seuraavista kasveista: auringonkukka, hunajakukka, sinimailanen, persianapila, keltalupiini, virnat, ruiskaunokki, malvat, kehäkukka, mesikät. Monimuotoisuuspellon niittykasvien seoskasvustossa on oltava nurmiröllin, lampaannadan tai jäykkänadan ja vähintään yhden monivuotisen niittykasvin siemeniä. Niittykasvi voi olla harakankello, valkoailakki, ahdekaunokki, keltasauramo, ketoneilikka, mäkitervakko, nurmikohokki, purtojuuri, puna-ailakki, päivänkakkara, ruusuruoho, särmäkuisma tai muu vastaava niittykasvi. Lisäksi niittykasvien seoskasvustossa saa olla

yksivuotisia niittykasveja, virnoja tai muita yksivuotisia kasveja, ruisvirnaa, hunajakukkaa, kehäkukkaa tai muita yksivuotisia kukkivia linnuille ravintoa tarjoavia kasveja tai pellavaa, durraa, punahirssiä, tattaria, hamppua, maissia, auringonkukkaa, kinuaa, rypsiä, rapsia, kuminaa, viljoja tai muita vastaavia peltokasveja.

Viljelyn monipuolistamisvaatimuksen täyttymistä arvioitaessa eri viljelykasveiksi ei lueta viljelykasveja, joita kasvatetaan seuraavilla aloilla:
1) marja- ja hedelmäkasveista muodostettu kasvilajiryhmittäinen kasvulohko, jos samaan ryhmään kuuluvia eri kasvilajeja viljellään vierekkäin siten, että yksittäisen kasvilajin yhteenlaskettu pinta-ala on alle 0,05 hehtaaria;
2) kasvimaa;
3) luonnonhaittakorvauksista ja maatalouden ympäristötuista vuosina 2007–2013 annetun valtioneuvoston asetuksen (366/2007) 39 §:ssä tarkoitettuun sopimukseen kuuluva ala;
4) ympäristökorvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 27 §:ssä tarkoitettuun sopimukseen kuuluvaa ala;
5) ala, jolla on täydentävien ehtojen hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen 14 §:ssä tarkoitettu maisemapiirre.

15 §
Viherryttämistukeen liittyvä ekologinen ala

Ekologiseen alaan kuuluvaa kesantoalaa ei saa käyttää maataloustuotantoon ja ala on säilytettävä kesantona 1 päivästä tammikuuta 15 päivään elokuuta. Kesantoa saa käyttää laitumena tai korjata sen kasvuston 16 päivästä elokuuta. Kesannolla ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita 1 päivästä tammikuuta 15 päivään elokuuta.

Soveltamisasetuksen 45 artiklan 10 kohdassa tarkoitettuja ekologisen alan vaatimuksen täyttäviä typpeä sitovia kasveja ovat herneet, pavut, lupiinit alaskanlupiinia ja komealupiinia lukuun ottamatta, virnat, soijapavut, mesikät, mailaset, apilat ja näiden kasvien seokset. Ekologisen alan vaatimuksen täyttävät myös sellaiset edellä mainittujen typpeä sitovien kasvien ja muiden kasvien seoskasvustot, joissa typpeä sitovien kasvien osuus kylvösiemenseoksen painosta on yli 50 prosenttia. Yksi- ja monivuotisten kasvien kylvösiemenseoksen painosta monivuotisten typpeä sitovien kasvien osuuden on oltava yli 50 prosenttia. Viljelijän on merkittävä lohkokohtaisesti muistiin käytetyt siemenlajit ja niiden osuudet kylvösiemenseoksen painosta. Peltolohkolla on oltava typpeä sitovia kasveja 30 päivästä kesäkuuta 31 päivään elokuuta. Jos typpeä sitovat kasvit korjataan ennen edellä mainitun ajanjakson päättymistä, peltolohkoa saa muokata vasta 1 päivästä syyskuuta. Kasvuston tai sen sängen saa päättää kemiallisesti aikaisintaan 1 päivänä syyskuuta. Jos alalle kylvetään syyskylvöisiä kasveja, ~~peltolohkon kasvuston tai sen sängen saa päättää kemiallisesti sekä~~ lohkoa saa muokata ja sille saa kylvää kuitenkin jo 15 päivästä heinäkuuta. Ekologisella alalla ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita typpeä sitovan kasvin kylvöstä 31 päivään elokuuta. Jos sato korjataan myöhemmin kuin 31 päivänä elokuuta, kasvinsuojeluaineita saa käyttää vasta sadonkorjuun jälkeen. Jos typpeä sitova kasvi on kylvetty edeltävänä vuotena tai sitä ennen, kasvinsuojeluaineiden käyttökielto alkaa 1 päivästä toukokuuta.

Ekologisen alan lyhytkiertoisia energiapuita ovat haapa ja paju. Energiapuiden alaa ei saa lannoittaa kivennäislannoitteilla. Muita kuin rikkakasvien torjuntaan tarkoitettuja kasvinsuojeluaineita ei saa käyttää kasvuston perustamisvuonna eikä ennen kuin 1 päivänä syyskuuta kasvuston lopettamisvuonna.

Tukiasetuksen 46 artiklan 7 kohdassa tarkoitettua poikkeusta ei sovelleta maatiloihin, jotka sijaitsevat maakunnista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (799/2009) tarkoitettujen Varsinais-Suomen, Uudenmaan tai Ahvenanmaan maakunnan alueella. Maatila sijaitsee sen maakunnan alueella, jossa sen talouskeskus sijaitsee. Jos maatilalla ei ole talouskeskusta, maatilan katsotaan sijaitsevan siinä maakunnassa, jossa pääosa sen pelloista sijaitsee.

17 §
Viherryttämistuen hehtaarikohtainen määrä

Viherryttämistukea myönnetään tukialueittain seuraava euromäärä hehtaarilta:

		2015	2016	2017	2018
tukialue	euroa				
AB		75,54	74,75	74,70	x
C		65,11	65,22	65,20	x

---

19 §
Nuoren viljelijän tuen määrä

Nuoren viljelijän tuen enimmäismäärä on yksi prosentti tukiasetuksen liitteessä II säädetystä vuosittaisesta kansallisesta enimmäismäärästä.

Nuoren viljelijän tukea myönnetään tukiasetuksen liitteessä II säädetty kansallinen enimmäismäärä huomioon ottaen seuraava euromäärä hehtaarilta:

vuosi	euroa
2015	50,78
2016	51,50
2017	51,00
2018	x

Tämä asetus tulee voimaan x päivänä x kuuta 2018.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa vireille tulleeseen hakemukseen sovelletaan tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa ollutta 19 §:n 1 momenttia.

Helsingissä x päivänä x kuuta 2018

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä

Vanhempi hallitussihteeri Suvi Ruuska

luonnos 14.11.2017

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ
Vanhempi hallitussihteeri
Suvi Ruuska

Muistio
14.11.2017

Liite 1

VALTIONEUVOSTON ASETUS PERUSTUESTA, VIHERRYTTÄMISTUESTA JA NUOREN VILJELIJÄN TUESTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN MUUTTAMISESTA

1. Yleistä

Euroopan unionin kokonaan rahoittamista suorista tuista säädetään yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoria tukia koskevista säännöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 637/2008 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1307/2013, jäljempänä *tukiasetus*. Tukiasetuksen liitteessä I säädetään suoriin tukiin kuuluvista tuista.

Kansallisesti suorista tuista säädetään Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetussa laissa (193/2013). Lain 11 §:n 3 momentin, 13 §:n 3 momentin, 14 §:n 3 momentin, 15 §:n 2 momentin ja16 §:n 2 momentin nojalla perustukijärjestelmästä voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Lain 23 §:n 3 momentin nojalla valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin viherryttämistuesta ja 24 §:n 2 momentin nojalla nuoren viljelijän tuesta. Edellä mainittujen lainkohtien nojalla on annettu valtioneuvoston asetus perustuesta, viherryttämistuesta ja nuoren viljelijän tuesta (234/2015). Asetuksessa säädetään perustuen myöntämisen yleisistä edellytyksistä, perustuen ja viherryttämistuen tukialueista, tukikelpoisesta alasta, perustuen enimmäismäärän jakamisesta tukialueille, perustuen tukioikeuksien tasatukiosan ja tilakohtaisen lisäosan arvosta sekä tukioikeuksien siirroista. Lisäksi asetuksessa säädetään viherryttämistuen ehdoista, viherryttämistuen määrästä sekä nuoren viljelijän tuen ehdoista ja määrästä sekä tukien maksamisesta.

Perustuesta, viherryttämistuesta ja nuoren viljelijän tuesta annettua valtioneuvoston asetusta ehdotetaan muutettavaksi.

2. Yksityiskohtaiset perustelut

13 §
Asetuksen 13 §:ää muutettaisiin siten, että 2 momenttiin lisättäisiin aloihin, jotka katsotaan viljelyn monipuolistamisvaatimuksen täyttymistä arvioitaessa eri viljelykasveiksi, seoskasvustot, joissa eri kasvilajit sijaitsevat vierekkäin ja joissa jokaista yksittäistä lajia on alle 0,05 hehtaarin alue. Ensiksi mainittuihin aloihin lisättäisiin myös ekologisen alan vaatimuksen täyttävän typensitojakasvin ja muun kasvin seoskasvustot, joissa typensitojakasvien osuus kylvösiemenseoksen painosta on yli 50 prosenttia. Vastaavasti pykälän 4 momentista poistettaisiin aloista, joita ei lueta eri viljelykasviksi, vihanneskasveista muodostettu kasvilajiryhmittäinen kasvulohko, jos samaan ryhmään kuuluvia eri kasvilajeja viljellään vierekkäin siten, että yksittäisen kasvilajin yhteenlaskettu pinta-ala on alle 0,05 hehtaaria.

Asetusta ehdotetaan muutettavaksi edellä mainitulla tavalla, koska yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoria tukia koskevista säännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1307/2013 täydentämisestä ja mainitun asetuksen liitteen X muuttamisesta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 639/2014, jäljempänä *soveltamisasetus*, 40 artiklaa on muutettu (Delegoidun asetuksen (EU) N:o 639/2014 muuttamisesta hampun viljelyyn liittyvien valvontatoimenpiteiden, viherryttämistukea koskevien tiettyjen säännösten, päätäntävaltaa oikeushenkilössä käyttävien nuorten viljelijöiden tukien, vapaaehtoisen tuotantosidonnaisen tuen yksikkökohtaisen laskennan, tukioikeuksien osien sekä yhtenäisen pinta-alatuen järjestelmään ja vapaaehtoiseen tuotantosidonnaiseen tukeen liittyvien tiettyjen tiedoksiantovaatimusten osalta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1307/2013 liitteen X muuttamisesta annettu komission delegoitu asetus (EU) 2017/1155) siten, että pienet rinnakkaiset kasvialat on mahdollista ilmoittaa yhtenä seoskasvustona.

Pykälän 3 momentin osalta täsmennettäisiin momentin sanamuotoa siten, että riista-, maisema- ja niittykasvien osalta tarkoitettaisiin edellä mainittuja kasveja nimenomaan monimuotoisuuspellolla. Muilta osin pykälää ei muutettaisi.

15 §
Asetuksen 15 §:ää muutettaisiin ekologisen alan kesannon osalta. Soveltamisasetuksen 45 artiklan 10 b kohdan mukaan kasvinsuojeluaineiden käyttö on kielletty ekologisen alan kesannoilla. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan siksi lisättäväksi kielto käyttää kasvinsuojeluaineita ekologisen alan kesannolla 1 päivästä tammikuuta 15 päivään elokuuta. Kasvinsuojeluaineiden käyttökielto vastaisi aikaa, jolloin ala on säilytettävä kesantona.

Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että ekologisen alan vaatimuksen täyttäisivät myös sellaiset typensitojakasvien ja muiden kasvien seoskasvustot, joissa typensitojakasvien osuus kylvösiemenseoksen painosta on yli 50 prosenttia. Typensitojakasveilla tarkoitettaisiin 2 momentissa määriteltyjä typensitojakasveja. Yksi- ja monivuotisten kasvien kylvösiemenseoksen painosta monivuotisten typpeä sitovien kasvien osuuden olisi oltava yli 50 prosenttia. Muutos perustuu soveltamisasetuksen 45 artiklan 10 kohdan muutokseen (muutos (EU) N:o 2017/1155), jonka mukaan typensitojakasviksi voidaan hyväksyä myös typensitojakasvin ja muun viljelykasvin seos, jos typensitojakasvilla on seoksessa enemmistöosuus. Viljelijän olisi merkittävä lohkokohtaisesti muistiin käytetyt siemenlajit ja niiden osuudet kylvösiemenseoksen painosta.

Soveltamisasetuksen 45 artiklan 10 b kohdan mukaan kasvinsuojeluaineiden käyttö on kielletty ekologisen alan typensitojakasvialalla. Tämän vuoksi pykälän 2 momentista poistettaisiin mahdollisuus ekologisen alan kasvuston päättämiseen kemiallisesti 15 päivästä heinäkuuta alkaen. Ekologisella alalla ei saisi käyttää kasvinsuojeluaineita typpeä sitovan kasvin kylvöstä 31 päivään elokuuta. Jos sato korjataan myöhemmin kuin 31 päivänä elokuuta, kasvinsuojeluaineita saisi käyttää vasta sadonkorjuun jälkeen. Jos typpeä sitova kasvi on kylvetty edeltävänä vuotena tai sitä ennen, kasvinsuojeluaineiden käyttökielto alkaisi 1 päivästä toukokuuta.

Muilta osin pykälää ei muutettaisi.

17 § 1 mom.
Asetuksen 17 §:n 1 momenttiin lisättäisiin viherryttämistuen hehtaarikohtainen määrä vuodelle 2018. Tukea maksettaisiin tukialueella AB x euroa hehtaarilta ja tukialueella C x euroa hehtaarilta.

19 §
Asetuksen 19 §:n 1 momenttia muutettaisiin siten, että nuoren viljelijän tuen enimmäismäärä olisi 1 prosentti tukiasetuksen liitteessä II säädetystä vuosittaisesta kansallisesta enimmäismäärästä. Tukiasetuksen 51 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltio voi käyttää nuoren viljelijän tuen rahoittamiseen enintään kaksi prosenttia vuosittaisesta kansallisesta enimmäismäärästä. Jäsenvaltion on ilmoitettava prosenttiosuus komissiolle ja sitä on mahdollista tarkistaa vuosittain. Suomi on ilmoittanut, että vuoden 2018 nuoren viljelijän tuen enimmäismäärä on 1 prosentti vuosittaisesta kansallisesta enimmäismäärästä. Prosenttiosuutta tarkistetaan tarvittaessa vuonna 2018, kun tukea hakeneiden määrä on selvillä. Asetuksen 19 §:n 2 momenttiin lisättäisiin nuoren viljelijän tuen hehtaarikohtainen määrä vuodelle 2018. Tukea maksettaisiin x euroa hehtaarilta.

Asetuksen olisi tarkoitus tulla voimaan x.x.2018. Hakemuksiin, jotka ovat tulleet vireille ennen asetuksen voimaantuloa, sovellettaisiin asetuksen voimaan tullessa voimassa ollutta 19 §:n 1 momenttia. Tukivuotta 2017 koskevien hakemusten perusteella maksettavan nuoren viljelijän tuen enimmäismäärä olisi siten 2 prosenttia tukiasetuksen liitteessä II säädetystä vuosittaisesta kansallisesta enimmäismäärästä.

3. Taloudelliset vaikutukset

Perustuki, viherryttämistuki ja nuoren viljelijän tuki ovat kokonaan Euroopan unionin rahoittamaa tukea. Perustuesta, viherryttämistuesta ja nuoren viljelijän tuesta aiheutuvat kustannukset maksetaan valtion talousarvion momentin 30.20.41 (EU-tulotuki ja EU-markkinatuki) määrärahasta. Vuoden 2018 valtion talousarviota koskevan hallituksen esityksen (HE 106/2017) mukaan momentille 30.20.41 (EU-tulotuki ja EU-markkinatuki) on budjetoitu varoja tukien maksamiseen yhteensä 531,130 miljoonaa euroa. Momentin määrärahasta käytetään vuonna 2018 perustukea varten enintään noin 254 miljoonaa euroa, viherryttämistukea varten enintään noin 157,5 miljoonaa euroa ja nuoren viljelijän tukea varten enintään noin 10,5 miljoonaa euroa. Vastaavat Euroopan unionilta saatavat tulot tuloutetaan momentille 12.30.01 (EU:n maataloustukirahastosta saatavat tulot).

4. Lausunnot

Asetusehdotuksesta pyydettiin lausunto ympäristöministeriöltä, Maaseutuvirastolta, Elintarviketurvallisuusvirastolta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:ltä, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf:ltä, ProAgria Keskusten Liitolta, Svenska lantbrukssällskapens förbund rf:ltä ja Maaseudun Kehittäjät ry:ltä.

5. Laintarkastus

Asetusehdotus on tarkastettu oikeusministeriön lainvalmisteluosaston laintarkastusyksikössä.